

[Erik Kragh.]

system for at modvirke den politiske spredning af våbnene.

Må jeg, når jeg nu er inde på disse problemer, og da der jo drives umådelig megen både følelsesbetonet og anden propaganda vedrørende denne sag, have lov til at sige to ting. Den ene vedrører den angst, der hos mange er for, at Vesttyskland skulle kunne blive en selvstændig atommagt. Et af formålene med De Forenede Staters idé om en fælles NATO-atomstyrke og ideen med det system, vi har for de taktiske atomvåbens vedkommende, er jo bl. a. at hindre, at Vesttyskland får disse våben. Det vil af flere grunde være meget vanskeligt for Vesttyskland at blive en selvstændig atommagt, bl. a. fordi Vesttyskland er bundet af traktat med 6 allierede og løftet til USA om ikke at producere atomvåben. Så kan man sige, at Vesttyskland kan bryde en sådan traktat; det gjorde man i kejser Wilhelms Tyskland, og det gjorde man i Hitlers Tyskland. Men der er meget stor forskel på at bryde en traktat med en potentiel fjende og at bryde en traktat med sine allierede. Et traktatbrud over for de allierede kunne meget vel medføre Vesttysklands eksklusion af NATO, og så ville Vesttyskland være værgeløs; så ville selv det at være i besiddelse af nogle få atomvåben ingen betydningsfuld have for Vesttysklands sikkerhed.

Det var den politiske side af sagen, men den rent tekniske og praktiske side udelukker næsten et nationalt vesttysk atomvåben. For det første fordi opbygningen af et sådant atomvåben kræver kolossalt omfattende forsøg, og de kan ikke foretages i Vesttyskland; de kan kun foretages et eller andet sted i Stillehavet. For det andet er der intet sted i Vesttyskland, hvor man kan anbringe sådanne våben — tænk på, hvor kolossalt tætbeholdt Vesttyskland er. Hvis man ville anbringe dem på polaris-undervandsbåde, måtte Vesttyskland have havne, som gav garanti for, at disse både kunne komme ud på oceanet og kunne vende tilbage til havnene for at blive fyldt op, og noget sådant vil ligeledes være meget vanskeligt. Man kunne måske tro, at Frankrig kunne forsyne Vesttyskland med sådanne våben; men for det første har

Frankrig langt igen, før det har opfyldt sit våbenprogram, og for det andet er den fransk-tyske traktat underordnet NATO-traktaten, og Vesttyskland kan ikke tænkes at ville udsætte sig for modstand fra USA og de øvrige lande i Vestunionen ved at foretage et sådant skridt. Derfor er faren for vesttysk atomoprustning ikke så stor, som man ofte søger at gøre den. Et af midlerne til at hindre, at den overhovedet kommer på tale, er som sagt, at man ad anden vej giver Vesttyskland en vis indflydelse på NATOs strategi, hvad det nu får gennem den NATO-atomstyrke, der er skabt, og derigennem, at Vesttyskland har adgang til — dog kun med den amerikanske præsidents samtykke — at få atomvåben i tilfælde af krigerske begivenheder.

Den anden ting, jeg gerne vil nævne, er, at der er jo ingen, som ikke er opfyldt af afsky for disse våben. Jeg tror ikke, de militære er nogen undtagelse i denne henseende. Tværtimod, de kan måske på mange måder bedre forestille sig, hvor frygtelige virkningerne af dem ville være. Men det er nødvendigt at se realistisk på dette problem og ikke blot holde alle rædslerne frem, og kernepunktet — hvis jeg må bruge det udtryk — i forbindelse med kernevåbnene er, at de kan aldrig afskaffes, for man kan ikke afskaffe den viden, der består om, hvorledes de fremstilles. De vil altid eksistere. Det, det gælder om for os, for menneskeheden, er at indrette os således, at faren for, at de bliver brugt, bliver så lille som muligt — med andre ord, at vi kan bevare dem som det, de er i dag, nemlig ryggraden i det krigs-afskrækkende og fredsbevarende arrangement, som den vestlige verden har stillet op.

Må jeg til slut sige: hvis man ikke havde haft kernevåbnene og man havde haft de spændinger, vi har haft i verden siden anden verdenskrig, føler jeg mig ikke sikker på, at den tredje verdenskrig ikke var kommet. Det er til syvende og sidst disse frygtelige våbens forfærdelige virkninger, der gør, at krigen ikke længere er et rationelt udenrigs-politisk middel.

Kai Moltke: Kun nogle korte bemærkninger til det ærede medlem hr. Frode Jakobsen i anledning af påstanden om,